

Абдиева Айша Мухаматкуловна
БатМУнун Сүлүктү гуманитардык-экономикалык институтунун
директорунун Тарбия жана мамлекеттик тил боюнча орун басары

Туулган жылы, айы, күнү: 23-май 1980-жыл;
Туулган жери: Лейлек району Самат айылы;
Билими: Жогорку;
Окуган окуу жайы: Ош мамлекеттик университети 2004-жыл;
Адистиги: Тарых мугалими;
Илимий деңгээли: Илим изилдөөчү. 07.00.07. – Этнография, этнология жана антропология. Кыргыздардын флораны турмуш-тиричиликте пайдалануусу (XIX кылымдын аягы XX кылымдын башы. Фергана өрөөнүнүн түштүк-батыш чөлкөмүнүн талаа материалдарынын негизинде) деген темада тарых илимдеринин доктору, профессор, КР УИАнын академиги А.А.Асанкановдун илимий жетекчилигинде илимий ишин жүргүзүп келет.

Китептери:

Тарых илимдеринин түшүндүрмө сөздүгү. Бишкек - 2011-жыл. 152 бет;

Афган тагы. Тарыхый очерк. Бишкек - 2013. 95 бет;

Баткен областындагы тарыхый, ыйык жана экзотикалык жерлер; тарыхы, бүгүнкү абалы, келечеги. Тарыхый-документалдык чыгарма. Бишкек – 20215. 143 бет;

Билим уялаган окуу жай. Документалдык-популярдык колдонмо. Б-2017.207 бет;

Аялзат асыл энелер. Б-2017. 88-89 бет;

Куттуу шаарым Сүлүктү. Тарыхый-документалдык басылма. Бишкек-2018-ж. 57 бет.

Жарыкка чыккан илимий макалаларынын тизмеси:

1. **Түштүк-батыш чөлкөмүндөгү кыргыздардын XIX кылымдын аягындагы жана XX кылымдын башындагы дан эгиндеринен жасалган тамак-аштары.** “Наука, новые технологии” Республикалык илимий-теориялык журналы, № 7, Бишкек-2014. 113-116-беттер.

2. **Кыргыздардын өсүмдүктөрдү сулуулук каражаты катары пайдаланышы (Баткен жергесинин талаа материалдарынын негизинде).** “Известия ВУЗов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №11, Бишкек-2015-ж. 102-105 беттер.

3. **Түштүк-батыш кыргыздардын турмуш-тиричилигинде жыгачтан жасалган буюмдардын колдонулушу.** “Наука, новые технологии и инновации Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, № 8, Бишкек-2016-ж. 246-250-беттер.

4. Кыргыздардын өсүмдүктөрдү салттуу дары катары пайдаланышы. “Известия ВУЗов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №10, Бишкек-2016-ж. 184-187-беттер.

5. Кыргыздардын XIX кылымдын аягындагы жана XX кылымдын башында өсүмдүктөрдү таануусу жана аларды пайдалануусу. Ж.Баласагынын 1000 жылдыгына арналган V “Кыргыз жана Карахандар каганаттары” Эл аралык илимий-тажрыйбалык жыйынынын жыйнагы. Бишкек, 2016-ж. 363-367-беттер.

6. Аваз Садыков-коомдук ишмер. “Тарых жана мурас” түрмөгү, Искак Асан уулу Полот хандын 170 жылдыгына арналган жумурияттык илимий-практикалык конференциянын жыйнагы. 2015-жыл. 196-200-беттер.

7. 1916-жылдагы улуттук-боштондук күрөш жана ага лейлектиктердин катышуусу. Борбордук Азиянын дүңгүрөткөн улуттук-боштондук көтөрүлүштүн 100 жылдыгына арналган илимий жыйындын жыйнагы. Б-2016. 72-77 беттер.

8. Способы использования растений юго-западных кыргызов обработке шкуров в конце XIX и начале XX веках (на основе полевого материала Баткенского региона). РФ. Мультидисциплинарный научно-практический журнал. РФ, Воронеж шаары- 2017.

9. Кыргызстандын түштүк-батыш чөлкөмүндөгү кыргыздардын XIX кылымдын аягындагы жана XX кылымдын башындагы дан өсүмдүктөрүнөн даярдалган азыктары жана ага байланыштуу жөрөлгөлөрү. Профессор Т. Кадыровдун 60 жылдыгына арналган Республикалык илимий конференциянын жыйнагы, ОмМУнун жарчысы. 2017-ж. 6-11-беттер.

10. “Абдуманнан Жаныбеков – чыныгы тарыхчы” Ата мекен тарыхы астанадан баиталат даректүү эскерүү – баян, 416-419-беттер.

11. Сулюктинский региональный институт БатГУ. Баткен таңы гезити. 25-июнь, 2018-жыл. 4-бет.

12. 61-Туруктуу Эл аралык алтаистикалык конференция. Баткен таңы гезити. Сентябрь, декабрь, 2018-жыл.

13. 61-Туруктуу Эл аралык алтаистикалык конференция боюнча маалымат. Шахтёр жолу. 27-ноябрь, 2018-жыл.

14. Флорадан жасалган элдик маданий буюмдар жана алардын жасалыштары (XIX кылымдын аягы жана XX кылымдын башында түштүк-батыш кыргыздардын материалдарында). “Известия вузов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №5, Бишкек-2018-ж. 91-94-беттер.

15. Роль Таджикистана и Узбекистана в деятельности Исхака Раззакова. “Экономико-техническая платформа новой информационной революции” деген аталыштагы Эл аралык VII илимий-практикалык конференциянын жыйнагы. РФ Эл аралык СКОПУС журналы. 2019-ж.

16. Сыймыктуу бүтүрүүчүлөр. “Шахтер жолу” коомдук эркин гезити, 27-февраль, 2019-жыл.

17. **“XIX кылымдын аягында жана XX кылымдын башында Фергана өрөөнүнүн түштүк-батыш чөлкөмүндө жашаган кыргыздардын флораны дары катары пайдаланышы”, “Известия ВУЗов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №11, Бишкек-2019-ж. 92-97-беттеринде;**

18. **“Кыргыздардын тери иштетүүдө өсүмдүктөрдү пайдаланышы (XIX к. аягы жана XX к. башы, Баткен жергесинин талаа материалдарынын негизинде)” “Известия ВУЗов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №11, Бишкек-2019-ж.. 101-106-беттер.**

19. **“Кыргыз тарыхынын маселелери: мезгилдештирүү жана санарип” “Quality Management: Search and Solutions” Региональная академия менеджмента эл аралык илимий электрондук журналы, <https://bntu.edu.ge/images>, Los Angeles (CA, USA) 2020-жыл. 19-24-б.**

20. **“Флора жана анын улуттук оюндарда пайдаланышы” СуЛей инфо” коомдук эркин гезитинин 2021-жылдын 12-апрелиндеги №4 (225) саны.**

21. **“Кыргыздардын флораны дары катары пайдаланышы жана алардын жасалышынын элдик ыкмалары (XIX кылымдын аягы - XX кылымдын башында Фергана өрөөнүнүн түштүк-батыш чөлкөмүндөгү кыргыздардын талаа материалында)” Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын “КРнын илимий изилдөөлөр” электрондук журналы, № 2, 2021, II бөлүм.**

22. **“Батыш жана орус окумуштуулары тарабынан Фергана өрөөнүндөгү флоранын изилдениши (XIX кылымдын аягы жана XX кылымдын башы)” Наука и новые технологии и инновации Кыргызстан” илимий журналы, № 5, 2021-ж.**

23. **“Улуу жазуучу Ч.Айтматов жөнүндө бейнелер” “Известия ВУЗов Кыргызстана” Республикалык илимий-теоретикалык журналы, № 3, 2021-ж. 72-74-б.**

24. **“Каныбек Исаков – мыкты илимпоз, кемеңгер жетекчи, улуу устат жана реформатор” “Известия вузов Кыргызстана” Республикалык илимий-теориялык журналы, №.3, 2021-ж. 72-74-б.**

25. **“Флора жана анын улуттук оюндарда пайдаланышы” СуЛей инфо” коомдук эркин гезитинин № 4 (225), 12.04. 2021-ж. 3-б.**

26. **“Өрнөктүү өмүр сүргөн инсан-Закирбек Эралиев” “Шахтер жолу” коомдук эркин гезити, № 6, 28.05.2021-ж. 4-б.**

27. **“Өрнөктүү өмүр сүргөн инсан-Закирбек Эралиев” “СуЛей инфо” коомдук эркин гезити, 07.06.2021-ж. 7-б.**

28. **“Түштүк-батыш кыргыздардын турмуш-тиричилигинде жыгачтан жасалган буюмдардын колдонушу” “СуЛей инфо” коомдук эркин гезити, № 7 (228), 07.06.2021-ж. 2-б.**

29. **“Кыргыздардын флораны дары катары пайдаланышы жана алардын жасалышынын элдик ыкмалары (Фергана өрөөнүнүн түштүк-батыш чөлкөмүнүн талаа материалдарынын негизинде)” СуЛей инфо коомдук эркин гезити, № 9 (230), 30-июль, 2021-ж. 3-б.**

Сыйлыктары:

- 2011-жылы Эмгек китепчесине алкыш жарыяланган;
2012-жылы БатМУ СГЭИнин директорунун Ардак Грамотасы;
2012-жылы БатМУнун ректорунун Ардак Грамотасы;
2013-жылы Кыргыз Республикасынын Билим жана илим кызматкерлеринин профсоюздук комитетинин Ардак Грамотасы;
2014-жылы Ооган согушунун ардагерлеринин Республикалык Кеңешинин Ардак Грамотасы;
2016-жылы Сүлүктү шаардык мэриясынын Ардак грамотасы;
2017-жылы Кыргыз Республикасынын Ооган согушунун ардагерлеринин Республикалык Кеңешинин “Мээримдүүлүк” медалы;
2017-жылы “БатМУнун мыкты окутуучусу - 2017” БатМУнун ректорунун Ардак грамотасы;
2018-жылы Сүлүктү шаарына жасаган үзүрлүү эмгеги үчүн Сүлүктү шаарынын 150 жылдыгына карата юбилейлик медалы;
2018-жылы ОшМУнун ректорунун Ардак грамотасы;
2020-жылы “Мыкты директордун орун басары - 2020” БатМУнун ректорунун Ардак грамотасы менен сыйланган.

СЕРТИФИКАТТАРЫ:

“Эл баасы” көз карандысыз аккредитациялык агенттигинин «Билим берүү уюмдарынын жогорку жана орто кесиптик билим берүү программаларын аккредитациялоо» семинарынын сертификаттары;

Баткен мамлекеттик университетинин 2020-жыл “Региондорду өнүктүрүү, өлкөнү санариптештирүү жана балдарды колдоо жылына”, БатМУнун 20 жылдыгына карата 72 сааттык көлөмдө “Окуу процессинде маалыматтык, коммуникациялык технологияларды колдонуу” семинарынын сертификаты;

2021-жылы ААОПО аккредитациялык агенттигинин “Проведение самооценки образовательных программ и учебных заведений” семинарынын сертификаты;

2021-жылы Россия Федерациясынын Козьма Минин атындагы Нижегородск мамлекеттик педагогикалык университетинин “Русская филология” программасы боюнча 72 сааттык семинарынын сертификаты.

Байланыш телефону: 0777-22-96-22

E – mail: